

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 18 grudnia 2023 r.

ZP-KNPS.431.6.45.2023.MS

Pani
Mirosława Szydłowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Pęcławiu z siedzibą w Wietszycach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 16 – 18 października 2023 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pęcławiu z siedzibą w Wietszycach, Wietszyce 46, 67-221 Białoleka, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do 16 października 2023 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 czerwca 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2023 r.

Jednostką kieruje Pani Mirosława Szydłowska, zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęcławiu od dnia 1 listopada 2012 r.

Pani Mirosława Szydłowska ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 29 listopada 2023 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęcławiu w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),

- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Ustalono, że Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęcławiu posiada upoważnienie Wójta Gminy Pęcław do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie art. 54 ust. 11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 i 15, ustawy, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie były realizowane z uwagi na brak wniosków/brak zgłoszeń w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawiania pogrzebu (pkt 15).

Ustalono, że Gmina Pęcław nie prowadzi mieszkań chronionych, jednakże mieszkańcom gminy wymagającym wsparcia w takiej formie zapewnia miejsca w mieszkaniu chronionym prowadzonym przez inny podmiot. W dniu 11 września 2019 r. zostało zawarte na czas nieokreślony Porozumienie Nr 4/2019 z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie, które realizuje ponadgminne zadanie publiczne w zakresie prowadzenia mieszkań chronionych dla osób, które wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostki całodobowej opieki. Zadanie realizowane jest poprzez udostępnianie m.in. mieszkańcom Gminy Pęcław miejsc dla osób wymagających wsparcia w powyższym zakresie.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki (pkt 3),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Nie realizuje natomiast zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3a ustawy, dotyczącego przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek lub pomocy w naturze (pkt 2), opracowywania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a), gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie. Ponadto, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, pracownicy socjalni wykazywali się w tym okresie dużym zaangażowaniem w organizowanie różnych form wsparcia dla przybyłych na teren Gminy obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego kraju (od pomocy w zakwaterowaniu, wyposażaniu miejsc zamieszkania w niezbędne sprzęty, dokonywaniu zakupów i dostarczaniu artykułów żywnościowych, pomocy w uzyskaniu zatrudnienia, po organizowanie spotkań integracyjnych).

Gmina Pęcław na swoim terenie nie prowadzi domów pomocy społecznej o zasięgu gminnym, (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy), jednakże realizuje zadanie z art. 17 ust. 1 pkt 16 w zakresie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Ponadto Gmina Pęcław posiada ośrodek wsparcia o zasięgu gminnym, który funkcjonuje od 2021 r. na mocy Uchwały Nr XIII/108/20 Rady Gminy Pęcław z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie utworzenia na terenie Gminy Pęcław ośrodka wsparcia Klub „Senior+”.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 ustawy, które dotyczą:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6).

Natomiast zadania z art. 18 ust. 1 pkt 7, 8 i 9 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Gmina Pęcław nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy). Jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie, natomiast w przypadku ubiegania się o taki rodzaj pomocy mieszkańcy Gminy mają możliwość korzystania ze wsparcia Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Głogowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództw o roszczenia alimentacyjne przez kierownika ośrodka pomocy, społecznej na rzecz obywateli w okresie objętym kontrolą nie było w Gminie realizowane. Jednakże, jak poinformował Kierownik Ośrodka, osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielano informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne, pracownicy socjalni lub Kierownik pomagali klientom w przygotowaniu pozwów do Sądu.

Ośrodek kierował wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy). Jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka, w kontrolowanym okresie do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Głogowie skierowano łącznie 7 wniosków, ponadto pracownicy Ośrodka udzielali informacji, udostępniali osobom zgłaszającym się odpowiednie druki, pomagali przy ich wypełnianiu.

Kierownik GOPS w Pęcławiu składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu realizował zadania z pomocy społecznej wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.), zwanej dalej „specustawą”.

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek realizował:

- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł, w oparciu o art. 31 specustawy,
- pomoc doraźną w postaci jednego gorącego posiłku dziennie na okres nie dłuższy niż 2 miesiące w oparciu o art. 48b ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej,
- zasiłki okresowe, w oparciu o art. 38 ustawy o pomocy społecznej,
- zasiłki celowe, w oparciu o art. 39 ustawy o pomocy społecznej.

Ustalono, że Kierownik GOPS w Pęcławiu posiadał upoważnienie wydane przez Wójta Gminy Pęcław do prowadzenia postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W trakcie kontroli ocenie poddano kwalifikacje zawodowe Kierownika GOPS, Kierownika Klubu Senior+ oraz pracowników socjalnych Ośrodka.

Ustalono, że Kierownik GOPS w Pęcławiu oraz Kierownik Klubu Senior+ spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy, otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w GOPS, realizujący pracę socjalną, do których podstawowych obowiązków należało świadczenie pracy socjalnej lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki. W aktach osobowych znajdowały się stosowne pisma potwierdzające przyznanie przedmiotowego dodatku oraz podpisany zakres obowiązków, z którego wynikało, iż pracownik realizuje pracę socjalną w terenie, w tym przeprowadza rodzinne wywiady

środowiskowe. Ww. dodatek nie był wliczany do wynagrodzenia zasadniczego pracownika socjalnego, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje teren Gminy Pęcław zamieszkały przez 2 070 mieszkańców, w tym 31 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 30.09.2023 r.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu na dzień kontroli zatrudnia 3 pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych (art. 110 ust. 12 ustawy).

Mając na uwadze powyższe Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęcławiu na dzień kontroli spełniał wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych zarówno w stosunku do liczby mieszkańców, jak również liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego nie stwierdzono nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Pęcław

2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontrolki i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmont

